

SSZŠ
Litvínov

Sportovní
soukromá
základní škola
s.r.o.

Čj.: 75/15-2021/2022

Program prevence rizikového chování

školní rok 2021– 2022

OBSAH:

1. Charakteristika školy
2. Cíl programu
3. Výchozí dokumenty
4. Cílová skupina
5. Personální zajištění
6. Prostorové zajištění
7. Spolupráce s vedením školy, vyučujícími, rodiči
8. Spolupráce se školním poradenským pracovištěm
9. Projekt „ZODPOVĚDNOST – MÁ VOLBA“
10. Prostředky k naplňování dlouhodobých a střednědobých cílů
11. Prevence ve výuce dle ŠVP
12. Spolupráce s odborníky
13. Volnočasové aktivity a akce školy
14. Kontrola programu

1. Charakteristika školy

SSZŠ je škola s třídami se sportovním zaměřením v každém ročníku. Naší vizí je „*Vzájemnou podporou k úspěchu*“. Chceme, aby každý ve škole zažíval denně svůj osobní malý či větší vnitřní úspěch! Posilujeme vnitřní motivaci a odpovědnost za to, co se žák naučí. Naší vizí zůstává, aby učitel byl žakovým průvodcem, inspirací a oporou na cestě jeho poznání a učení. Vedeme žáky k synchronizaci zodpovědnosti za proces učení, chování a jednání. Netvoříme pouze rozvíjející a podporující vzdělávací podmínky, bezpečné prostředí, ale usilujeme také o kvalitní spolupráci s rodiči. Klademe důraz na pozitivní klima školy, pečujeme o interaktivní vztahy mezi žáky, dospělými, a to nejen ve škole, ale i v rodinách a partnerských sportovních klubech. Přijímáme výzvy a jsme flexibilní vůči změnám, umíme využívat zkušeností z distanční výuky a implementujeme je do prezenčního vzdělávacího procesu.

Neodmyslitelnou součástí programu je respektování pravidel, která vyplývají pro žáky i pedagogy ze školního řádu a ze sdílených pravidel (viz dokumenty školy). Preventivní aktivity se budou prolínat učivem ve vybraných předmětech, budou uplatňovány v mezipředmětových vztazích, v dalších aktivitách jednotlivých třídních kolektivů i ve volnočasových aktivitách. Na plnění MPP se podílí celá škola – tedy žáci, pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci.

Aktuálně působí ve škole 11 asistentů pedagoga, z toho na prvním stupni 8, na druhém stupni 4. Škola aktivně spolupracuje s preventivními městskými policiemi, které se denně podílejí na prevenci rizikového chování a zajištění bezpečnosti žáků.

V letošním školním roce bude hlavním preventivním projektem „**ZODPOVĚDNOST – MÁ VOLBA.**“ Bude zaměřen na zodpovědný přístup k sobě, k ostatním, k životu, k učení, k poznání, ke zdraví a k dalším možným rizikům.

2. Cíl programu

Cíle programu navazují na cíle z loňského roku, kdy jsme se zaměřovali na používání moderních technologií v kyberprostoru. Současný program prevence využívá zkušeností vyplývajících z distanční výuky. Má pomoci vytvořit ve škole podnětné a především bezpečné prostředí pro žáky, pedagogy i ostatní zaměstnance a tím pomáhat eliminovat škodlivé jevy současné společnosti.

Je nezbytné vyzdvihovat u žáků silné stránky osobnosti a umožnit jim je dále rozvíjet. Naším cílem je u žáků podporovat hodnotící sebepojetí, založené na objektivním sebehodnocení. Tyto snahy se minou účinkem bez úzké spolupráce třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence, školního speciálního pedagoga, kariérového poradce, školního parlamentu, rodičů a ostatních pedagogů.

Krátkodobé cíle:

- realizovat projekt „**ZODPOVĚDNOST – MÁ VOLBA.**“. Zaměříme se na význam, pojetí a zvnitřnění zodpovědnosti jako životní hodnoty.
- vést k zodpovědnému přístupu, uvědomování si vlastních hodnot, práce s hodnotovým žebříčkem. K jakým změnám dochází v oblasti životních priorit v rámci psychického vývoje, jak ovlivňují vlastní hodnoty zájmové aktivity, nouzový stav a další životní situace.
- od 3. ročníku do 9. ročníku vést kontinuálně žáky k zodpovědnému pohybu na internetu
- aktuálně podporovat vzdělávání pedagogů v oblasti formativního hodnocení, které žákům otevře cestu k samostatnému řešení situací v reálném životě a koexistenci ve společnosti.

Střednědobé cíle:

- spolupráce mezi jednotlivými třídami a spolupráce mezi 1. a 2. stupněm, např. formou preventivních aktivit připravovaných staršími žáky pro mladší, představením mladších pro starší apod.,

- posílení otevřené komunikace ve škole (mezi žáky a pedagogy i nepedagogickými pracovníky, mezi žáky navzájem, a mezi dospělými navzájem) – respektovat a být respektován.
- respektování sebe i ostatních (v komunikaci, v chování, v přístupu).

Dlouhodobý cíl:

- nadále pracovat na vytváření příznivého, a především bezpečného sociálního klimatu ve škole pro žáky, pedagogy i ostatní zaměstnance (pocit důvěry, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a stresu), zaměřit se především na klima v prostředí sborovny,
- vést žáky k zvnitřnění životních hodnot,
- zaměřit se i na kvalitní vzdělávání pedagogických i nepedagogických pracovníků v rámci preventivních aktivit (vzdělávání pedagogů na téma efektivní využívání třídnických hodin, práce s třídním kolektivem, řešení základních vztahů a problémům v třídním kolektivu).

Vedoucí ŠPP, sociální pedagog a metodik prevence budou průběžně participovat na plnění výše uvedených dlouhodobých cílů poskytováním podpory a kvalifikovaným vedením nejen pedagogů, ale i žáků a jejich rodičů.

3. Výchozí dokumenty

- Školský zákon v platném znění
- Metodické pokyny MŠMT (www.msmt.cz)
- Školní řád
- Sdílená pravidla
- Plán práce

4. Cílová skupina

Program je určen pro žáky a pedagogické pracovníky školy. Celkem se jedná o 427 žáků, z toho má I. stupeň – 12 tříd a II. stupeň – 9 tříd. Výchovně vzdělávací proces se uskutečňuje ve 21 třídách a 7 odděleních školní družiny, 2 oddělení školního klubu. Pedagogičtí pracovníci, kteří zajišťují program, jsou uvedeni v následujícím odstavci.

5. Personální zajištění

Na realizaci programu se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci:

Třída	Třídní učitelé	Netřídní učitelé
1.A	Mgr. Kočárková Jana - metodik prevence	Mgr. Škramlík Pavel-ředitel školy
1.B	Mgr. Balážová Jaroslava	Mgr. Podlena Jan - zástupce ředitele školy
2.A	Mgr. Štětková Helena	Mgr. Ledererová Jaroslava- metodik 1.stupně
2.B	Mgr. Štafová Jana	Mgr. Korandová Miluše
3.A	Mgr. Koptová Martina	Ing. Šiktanc Pavel-ICT
3.B	Mgr. Micalová Jitka	Mgr. Potřebuješová Hana
4.A	Mgr. Zemčíková Jana	Mgr. Beláková Hana

4.B	Mgr. Durinová Martina	Mgr. Foukal Jan
5.A	Mgr. Zamazalová Helena	Herries Mark - rodilý mluvčí Aj
5.B	Mgr. Michalcová Petra	Bc. Vybíralová Tereza
5.C	Mgr. Radošová Lenka	Školní poradenské pracoviště
5.D	Walterová Lenka, B.A.	Mgr. Kateřina Bukvajová – spec. pedagog, vedoucí ŠPP, výchovný poradce
6.A	Mgr. Krausová Sandra	Mgr. Beránková Pavla – soc. pedagog
6.B	Mgr. Lovaš Petr – metodik 2. stupně, kariérové poradenství	Vychovatelky
7.A	Mgr. Havlíček Roman-zájmová činnost	Poláková Dana – vedoucí vych. ŠD
7.B	Mgr. Prejzová Monika	Švarcová Věra
8.A	Skotnicová Petra	Platilová Helena
8.B	Ing. Hana Nováková – EVVO	Kašťáková Vladka
8.C	Mgr. Martinák Radek	Kliková Lenka
9.A	Mgr. Vojtíšková Marcela	Panochová Jana
9.C	Mgr. Vimrová Zuzana	Fisenková Helena
		Michalovič Klára
	Asistenti	
	Radoš František – 1. st. 2.A	Jelínková Ivana – 2. st. 7.A
	Gajarská Tereza - 1. st. 2.B	Kliková Lenka – 2. st. 7.B
	Hasenohrlová Petra - 1. st. 3.A	Eliášová Lenka – 2. st. 7.B
	Němcová Michaela - 1. st. 4.A	Průšová Petra – 2. st. 8.B
	Nigrinová Jana – 1. st. 4.B	
	Nehasilová Pavla - 1. st. 5.B	
	Ing. Balaszová Petra - 1. st. 5.C	
	Kramlová Tereza – 1. st. 5.D	

6. Prostorové zajištění

Na škole se k výchovně vzdělávacímu procesu využívá 21 kmenových tříd, odborné učebny fyziky a chemie, učebna výpočetní techniky, cvičná kuchyňka, učebna dílen, učebna výtvarné výchovy, IAU, učebna FIE, 7 oddělení školní družiny, 2 oddělení školního klubu a školní poradenské pracoviště. Škola má také 3 vlastní tělocvičny, sportovní hřiště a učebnu pro výuku na zahradě. Vybavení učeben odpovídá danému účelu.

7. Spolupráce s vedením školy, vyučujícími a rodiči

- metodik prevence spolupracuje s vedením školy na základě programu,
- metodik prevence spolupracuje a je součástí týmu s vedoucí školního poradenského pracoviště, s výchovným poradcem, kariérovým poradcem i oběma pedagogickými metodiky,
- preventivní program je zařazen do plánu školy,
- ředitel školy seznámí rodiče prostřednictvím poradního sboru rodičů s preventivním programem,
- spolupráce vyučujících s metodikem prevence, výchovným poradcem, kariérovým poradcem, vedoucím ŠPP a rodiči (specifické poruchy, projevy rizikového chování),

- TU a všichni vyučující konzultují řešení výchovných problémů s metodikem prevence a výchovnou poradkyní,
- všichni vyučující dodržují dohodnuté postupy při nálezu alkoholu a OPL, konzumaci tabákových výrobků, alkoholu a OPL, šetření šikany, které jsou vyvěšeny ve sborovně školy,
- všichni pedagogičtí pracovníci se podílejí na plnění programu prevence rizikového chování, nejedná se o jednorázové aktivity, ale plnění programu během celého roku,
- účast rodičů na akcích školy a v rodičovské kavárně,
- účast rodičů na vyučování (ukázkové hodiny, účast na výletech a exkurzích),
- rodiče jsou prokazatelně seznámeni s možností konzultace, zprostředkování odborné pomoci a důležitými telefonními kontakty.

8. Spolupráce se školním poradenským pracovištěm

Součástí školy je také školní poradenské pracoviště, které poskytuje odborné služby učitelům, žákům a jejich rodičům, které jsou stanoveny ve vyhlášce č. 72/2005 ve znění pozdějších předpisů (Vyhl. č. 116/2011 Sb.). Součástí ŠPP je poradenský tým školy, který tvoří vedoucí ŠPP (speciální pedagog), školní metodik prevence, výchovná poradkyně, sociální pedagog, kariérový poradce a vedoucí metodických sdružení. Poradenský tým školy se schází v pravidelných intervalech a podle potřeby řeší, resp. nabízí pomoc při problémových nebo krizových situacích.

9. Projekt „ZODPOVĚDNOST – MÁ VOLBA“

V letošním školním roce se v projektu „ZODPOVĚDNOST – MÁ VOLBA“ zaměříme na vedení k zodpovědnému přístupu, uvědomování si vlastních hodnot, práci s hodnotovým žebříčkem. Všichni pedagogičtí pracovníci (třídní učitelé ve svých kmenových třídách, netřídní pedagogové ve svých předmětech, vychovatelky a asistentky pedagogů) realizují MPP v průběhu celého školního roku různými formami v rámci jednotlivých předmětů, mezipředmětových vztahů, třídnických půlhodin, OSV, FIE, výjezdů, výukových předmětů, exkurzí, výletů, projektových dnů, školní družiny a klubu.

Za školní rok vzniknou minimálně 3 výstupy (čtvrtletně). Výstupy nejsou striktně určeny, volí si je dle potřeby třídy nebo dle aktuální situace příslušný pedagog (myšlenková mapa, video, komiks, obrázky, příběhy, nedokončené věty, výstup z diskuse, ...). Realizované aktivity z projektu budou ihned zaznamenány v elektronické třídní knize. Popis aktivity, hodnocení a výstup bude sdílen s metodikem prevence a ostatními členy pedagogického sboru pravidelně v rámci metodických sdružení, kde bude reflektován a vyhodnocen. Výstupy budou použity nejen jako výzdoba školních prostor, zejména však budou mít výchovně vzdělávací charakter.

10. Prostředky k naplňování dlouhodobých a střednědobých cílů

Akce nebo činnost	zodpovídá
Výjezdy třídních kolektivů (posílení komunikace a vztahů ve třídách, OSV, nácvik řešení konfliktních situací, zvládnání stresu, posílení zdravého sebevědomí, aktivní (sportovní) využití volného času	TU, září, říjen
Reakce na aktuální problém – na vyžádání TU – provést ve třídě mapování kolektivu – zjistit skladbu třídy, oblíbenost, vlivy ve třídě, izolaci jednotlivců, ...	TU
Preventista ve třídě – setkání se žáky 2. STUPNĚ na určené téma (šikana – její znaky a důsledky, kyberšikana, kouření, alkohol, drogy, vztahy ve třídě, vulgární chování, ničení majetku a trestní odpovědnost, osobní bezpečí, ...)	vedoucí ŠPP a metodik prevence, průběžně
Prevence v třídnické půlhodině – využití projektivních technik a dotazníkových technik, posilování bezpečné komunikace A ZODPOVĚDNÉHO PŘÍSTUPU K ŽIVOTU.	TU
Posilovat mezitřídní a meziročníkovou spolupráci a komunikaci mezi žáky (školní projektové dny – oborový den, anglický den, ...)	všichni vyučující
Vzdělávání rodičů formou kavárny, FIE	pedag.
Výlety a exkurze, školy v přírodě (posílení pozitivních vztahů ve třídě, řešení konfliktních situací, spolupráce,...)	TU
Týden výletů v závěru školního roku pro 6. – 9. ročník: ● mezigenerační vztahy (MŠ, domov pro seniory, dětský domov, ...) ● beseda s odborníkem (lékař, hasič, policie, pracovní krizové linky, osobní trenér, záchranář, ...) ● exkurze na odborné pracoviště (Institut EU a viz 7. ročník) ● drogy a osobní bezpečí (návštěva speciálního pracoviště – K centrum, hygienická stanice, ...)	TU
Spolupráce s Městskou policií Litvínov na zvolené téma pro třídu dle nabídky MP Litvínov	metodik prevence, TU
spolupráce a podpora školního žakovského parlamentu , příspěvky do školního časopisu OKO , Sportovky a Radnice	redakční rada, vedení parlamentu
Do výuky a výchovy pravidelně zařazovat prvky sebehodnocení žáků, vést žáky k sebehodnocení uplynulého měsíce, plánování času – práce s kalendářem v Diáři	TU, vyučující

11. Prevence ve výuce dle ŠVP

ročník	předmět	výstup nebo učivo
1.	prvouka	chová se bezpečně cestou do školy využije bezpečná místa pro hru, trávení volné času projeví vhodným chováním vztah ke zdraví
2.	prvouka	odmítne komunikaci s cizí osobou požádá o pomoc pro sebe i pro jiné

		popíše nebezpečí různého charakteru dramatizuje modelovou situací – setkání s cizím člověkem
3.	prvouka	popíše komunikaci s operátory tísňových linek uplatní bezpečné a ohleduplné chování v dopravních prostředcích
4.	příroda	vyhodnotí dopravní situaci, vyvodí z ní adekvátní chování jako chodec a cyklista předchází rizikovým situacím v dopravě
5.	OSV příroda společnost informatika	rozliší vhodné a nevhodné formy komunikace rozvíjí smysl pro spravedlnost a zodpovědnost osvojuje si chování podporující dobré vztahy, empatii aplikuje základní hygienické a preventivní postupy prokáže schopnost se účinně ochránit zhodnotí chování, které porušuje lidská práva kriticky posuzuje důvěryhodnost informací
6.	OSV Vko zeměpis	respektuje názorovou odlišnost spolužáků respektuje národnostní menšiny vytvoří dokumentaci o vandalském chování vysvětlí význam záchranného systému
7.	Vko angličtina zeměpis finanční gr.	objasní přínos a nebezpečí působení reklamy a médií na člověka rozpozná projev rasistického a xenofobního chování respektuje kulturní odlišnosti uvědomuje si rizika spojená se sociálními sítěmi řeší vybrané mezilidské situace rozlišuje manipulační působení médií porovná světová náboženství a kulturní odlišnosti řeší slovní úlohy – procenta úvěrů, půjček
8.	VkZ angličtina	vysvětlí nutnost aktivní podpory zdraví jako prevence před civilizačními nemocemi rozumí a aplikuje hygienické poznatky a doporučení v souvislosti s pandemií Covid-19 rozhodne, jak se chovat v situacích ohrožení zdraví a v rizikovém prostředí posoudí význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli přejímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování uplatní osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni (alkohol, zbraně, patologické hráčství, práce s počítačem) zdůvodní rizika zneužívání návykových látek vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, poskytne adekvátní 1. pomoc rozhodne, jak se chovat v situacích ohrožení zdraví a v rizikovém prostředí

		vysvětlí závažnost pohlavních nemocí popíše vlastnosti a charakter osob (šikana)
9.	dějepis chemie čeština	porovná fašismus a komunismus porovná poměr fašismu k Židům a Romům etanol, aceton, toluen, drogy, léčiva kriticky zhodnotí důvěryhodnost informací v masmédiích

12. Spolupráce s odborníky

- Pedagogicko-psychologické poradny Most, Litvínov, Teplice
- Speciálně pedagogická centra – Měcholupy, Chomutov, Ústí nad Labem, Teplice
- Hasičský záchranný sbor Ústeckého kraje – projekt Záchranný kruh
- Městská policie Litvínov
- Policie ČR
- OSPOD Litvínov
- Městská knihovna Litvínov

13. Volnočasové aktivity

Aktivní trávení volného času za přiměřeného dohledu nebo vedení kvalifikovaných vedoucích vždy působí jako účinná prevence rizikového chování.

Činnost školní družiny a školního klubu:

Volnočasové aktivity jsou ve školní družině zpracovány tak, aby plnily funkci relaxační, regenerační, kompenzační, sociálně preventivní a výchovnou.

Zájmové útvary:

V letošním školním roce je nabízeno žákům 24 zájmových kroužků. Jejich otevření je dáno naplněním minimální kapacity.

Tradiční akce školy:

- Zahradní slavnost
- Vánoce v naší škole – vánoční soutěž, zpívání u stromečku, jarmark, besídky ve třídách
- Pálení čarodějnic

Do výše uvedených akcí je organizačně implementován školní parlament.

- Oborový den
- Sportovní kurzy – lyžařský (7. roč.), turistický (8. roč.)

14. Kontrola plnění programu

- Průběžné v rámci konání MS,
- průběžně v rámci sezení členů ŠPP,
- výroční hodnocení provede metodik prevence na základě podkladů od všech pedagogických pracovníků.

Platnost: od 1. 9. 2021

Zpracovala metodička prevence SSZŠ: Mgr., Bc. Jana Kočárková, DiS.

Mgr. Pavel Škramlík
ředitel školy